

H. (Henri) Lokkerbol, Amsterdam 6 januari 1911 – Landgraaf 12 april 2000, is een Nederlandse arts die zich specialiseerde in de radiotherapie. Van 1945 tot 1964 was hij hoofd van de bestralingsafdeling van het Antoni van Leeuwenhoekhuis.

Henri Lokkerbol was de zoon van Henri Lambert Lokkerbol, procuratiehouder bij de Twentse Bank. Hij was getrouwd en kreeg 4 kinderen.

Hij doorloopt het Barlaeus gymnasium in Amsterdam en studeert geneeskunde aan de Universiteit van Amsterdam. Hij behaalt het artsdiploma in 1942. Henri Lokkerbol heeft een grote belangstelling en kennis op technisch gebied en hij ontwerpt gedurende zijn loopbaan als arts medische apparaten en bouwkundige voorzieningen zoals een nieuwe bestralingsafdeling in het AVL aan de Sarphatistraat.

De eerste aanstelling van dr. Lokkerbol is die van huisarts bij de firma Philips. Hij wordt echter ziek en wordt onderzocht met röntgendoorlichting. Lokkerbol raakt geïnteresseerd in de röntgenologie en vraagt prof. J. van Ebbenhorst Tengbergen om toegelaten te worden tot de radiologische opleiding. Reeds in 1942 krijgt hij een aanstelling als assistent aan de Universiteit van Amsterdam. De opleiding duurde twee jaar, waarin hij voornamelijk de radiodiagnostiek bestudeert. Dit geeft aanleiding tot een anecdoten. Dr. Lokkerbol voert bestralingen uit in het academische Wilhelmina gasthuis in Amsterdam. De röntgenapparaten zijn oud en primitief. De hoogspanning wordt nog aangesloten met open, onbeveiligde leidingen langs het plafond. Wanneer hij aan prof. van Tengbergen vraagt hoe hij een stralenbehandeling moet uitvoeren, zou deze hebben gezegd "geef altijd maar 10 x 200 r, (ongeveer 10 x 2 Gy) dat helpt wel niet veel maar je krijgt er ook geen gedonder mee".

Dr. Lokkerbol heeft aan huis in de J J Viottastraat in Amsterdam een kleine privé radiologische praktijk. Na de tweede wereld oorlog verricht hij hier de medische keuring van militair personeel dat wordt uitgezonden naar Nederlands Indië.

In 1945 vraagt prof. van Ebbenhorst Tengbergen aan Lokkerbol of hij in het Antoni van Leeuwenhoekhuis de bestralingen wil uitvoeren tijdens de vakantie van dr. Schoenmaecker. De laatste komt niet terug en Lokkerbol gaat in op het aanbod om hoofd te worden van de bestralingsafdeling in het AVL. Hij zal in deze functie blijven tot 1964, wanneer hij wordt opgevolgd door dr. Klaas Breur.

Lokkerbol heeft bedenkingen bij de stand van zaken in de bestralingsafdeling die hij aantreft in het AVL. De standaard dosimeter die Daniel den Hoed heeft ontworpen is beschikbaar voor nauwkeurige dosimetrie, en het 1 miljoen volt röntgenapparaat van Philips is enig in zijn soort, maar onhandig en onnauwkeurig in het gebruik. De vier orthovolt bestralingsapparaten voor 200 kV zijn verouderd en staan gezamenlijk in een ruimte zoals dat in 1929 is voorzien. Ook de apparatuur voor de radiumbehandeling is gebrekkig. Dr. Lokkerbol begint met een geleidelijke modernisering van de afdeling.

In 1946 biedt het ontwikkelingsprogramma "The Helping Hand" van professor Ralston Paterson in het Christie Hospital en Holt Radium Institute in Manchester, Engeland de gelegenheid aan dr. Lokkerbol om een bijscholing te volgen in moderne radiotherapie. In de jaren tot 1964 onderhoudt Henri Lokkerbol een intensief en vriendschappelijk contact met prof. Paterson en zijn staf. In de loop van de jaren volgen vele aankomend radiologen vanuit het AVL de opleiding in Manchester, de laatste is dr. Marion Burgers. Lokkerbol ontwikkelt een moderniseringsprogramma voor de afdeling dat is gebaseerd op bestralingstechnieken die in Manchester worden ontwikkeld.

Rond 1960 verandert de samenstelling van de staf in het AVL sterk. De oudere, leidinggevende garde van pioniers, zoals dr Wassink, dr Korteweg en dr Waterman, die zelfstandig en vaak alleen werkten, zijn opgevolgd door artsen en onderzoekers die samenwerking in multidisciplinaire groepen bij behandeling en onderzoek nastreven. Dit is een voorname reden om naast dr. Lokkerbol een tweede radiotherapeut te benoemen. Dr. Klaas Breur wordt in 1964 overgehaald zijn directiepost in het Rotterdamse bestralingsinstituut te verlaten. Breur wordt hoofd van de bestralingsafdelingen in het Wilhelminagasthuis en het AVL. Henri Lokkerbol vertrekt in december 1964 naar het de Weverziekenhuis in Heerlen. Daar ontwikkelt hij de bestralingsafdeling tot wat het Radiotherapeutisch Instituut Limburg (RTIL) zal worden. Enige jaren na zijn pensionering zal dit instituut opgaan in het bestralingsinstituut Maastricht, dat is gevestigd bij het academische ziekenhuis in Maastricht. Na zijn pensionering geeft hij enige jaren leiding aan de afdeling nucleaire geneeskunde in Heerlen. Op 12 april 2000 overlijdt hij op de leeftijd van 89 jaar.

*) voor deze biografie werd voornamelijk gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- Interview door dr. H.C. Stam voor zijn boek "Radiotherapie in Nederland", 1993. Hiervan werd een concept gebruikt dat in het archief van dr Lokkerbol werd gevonden.
- De openingsrede van Henri Lokkerbol bij de ingebruikname van de nieuwbouw van de bestralingsafdeling in het AVL in 1953. Deze werd gevonden in het archief van Henri Lokkerbol.
- Informatie van de nabestaanden van Henri Lokkerbol.